

Motion till riksdagen 2011/12:Ub423

av Yvonne Andersson (KD)

Kompensation till särskoleelever

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utreda möjligheterna till kompensation till elever som felaktigt har placerats i särskolan.

Inledning

Skolinspektionens hemsida presenterar en sammanfattning av de brister som deras granskning pekat på. Kommunernas utredningar och handläggning inför mottagande i särskolan har brister och är rättsosäker. Det visade Skolinspektionens granskning 2010 av 30 slumpmässigt valda kommuner.

Granskningen visar att både handläggningen och utredningarna inför mottagande i särskolan ofta brister. Det leder till att kommunerna inte har ett tillräckligt bra underlag för att kunna bedöma om ett barn ska tas emot i särskolan. Detta är oerhört allvarligt eftersom ett beslut om att placera ett barn i särskolan kan få mycket stora konsekvenser för barnets framtid. Att barnet tas emot i rätt skolform är en viktig rättssäkerhetsfråga.

Brister i handläggningen

I 7 procent av de granskade ärendena saknas ett formellt beslut om mottagande i särskolan. I stort sett alla beslut som Skolinspektionen har granskat saknar en motivering som grund för beslutet om mottagande i särskolan. Eftersom det rör sig om myndighetsutövning ska alla beslut innehålla de skäl som legat till grund för beslutet. Vårdnadshavarna måste alltid lämna sitt medgivande innan ett barn tas emot i särskolan. Ett sådant medgivande saknas i 7 procent av de granskade ärendena.

Fel! Okänt namn på

Utredningsunderlaget visar ibland att det är osäkert om eleven ska tas emot i särskolan och att det därför bör göras en ny utredning inom viss tid. Trots det har ingen ny prövning gjorts i flera av ärendena. I 40 procent av de granskade ärendena har Skolinspektionen kritiserat kommunens diarieföring. Pedagogiska utredningar har gjorts i de flesta av de granskade ärendena. I 83 procent av ärendena saknas dock en tydlig bedömning av om barnet har förutsättningar att nå kunskapsmålen för grundskolan, vilket är det grundläggande syftet med utredningen. Ofta saknas också en bedömning av de stödinsatser som genomförts i grundskolan.

Pedagogiska utredningar för barn med utländsk bakgrund, som har gjorts i samarbete med modersmåls lärare, förekommer i mycket liten utsträckning i granskningen.

De psykologiska utredningarna bedöms hålla en godtagbar kvalitet i 87 procent av ärendena. Många av utredningarna ligger dock på gränsen för att inte hålla kvalitetsmässigt. I relativt många av utredningarna framgår inte en tydlig diagnos på utvecklingsstörning.

Det är vanligt att godtagbara psykologiska utredningar åtföljs av direkt undermåliga utlåtanden. Eftersom utlåtandet oftast är det enda dokument som visar vad psykologen har gjort för utredningar är det minst lika viktigt att utlåtandet håller en godtagbar kvalitet.

De medicinska utredningarna brister i kvaliteten i 23 procent av ärendena och det saknas medicinska utredningar i 31 procent av de granskade ärendena. Det finns exempel på att läkare och psykologer inte fastställer en diagnos utan i stället föreslår en skolform.

Sociala utredningar saknas i 61 procent av de granskade elevärendena och i 9 procent av ärendena håller de inte godtagbar kvalitet.

Kompensation

Det är rimligt att i de fall det visat sig att elever felaktigt har placerats i särskola ska eleverna ges kompensation. Detta kan lämpligen ske genom att eleverna får utan egna ekonomiska kostnader studera på komvux så att fullständiga avgångsbetyg kan erhållas. Lösningar för kompensation till elever felaktigt placerade i särskolan bör utredas.

Stockholm den 4 oktober 2011

Yvonne Andersson (KD)